

پرخاشگری در کلاس درس و راه های پیشگیری و درمان آن

ساسان رضایی^{۱*}، فرهاد کریمیان زاده^۲

۱: دانشجوی کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی درسی، دانشگاه پیام نور مرکز کرمانشاه، کرمانشاه_گیلانغرب

۲: دانشجوی کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی درسی، دانشگاه پیام نور مرکز کرمانشاه، کرمانشاه، اسلام آباد غرب

* ساسان رضایی sasan.rezaee94@gmail.com

چکیده

فضای کلاس درس به عنوان جبهه و صف اول فعالیت های آموزشی بسیار در کیفیت یادگیری تاثیر گذار است. اما این فضا از جنبه های مختلف مورد حمله های منفی قرار می گیرد. یکی از این موارد که به شدت فضای کلاس را متاثر می کند وجود دانش آموزان پرخاشگر در کلاس است. رفتارهای تهاجمی یا پرخاشگرانه از شایعترین اختلالات رفتاری انسان است. براساس بررسی های انجام شده، درصد زیادی از مشکلات رفتاری کودکان تحت عناوین مختلف به پرخاشگری مربوط می شود. وجود نظریات متنوع در این مورد حاکی از پیچیدگی موضوع است. از نظر علمی باید گفت پرخاشگری یک کشش و یا یک گرایش در فرد است که به صورت زدن، کشتن و ویران کردن خود را نشان می دهد. امری که فرد به عنوان عکس العمل از خود بروز می دهد به گونه ای است که باید گفت مناسب عمل و یا رفتار طرف مقابل نیست. نویسندگان این مقاله با توجه به زمینه کاری خود (آموزگاری) با تجارب دست اولی در مورد پرخاشگری برخورد داشته اند. در این مقاله سعی بر آن است که ابتدا به طور مختصر علل پرخاشگری در دانش آموزان بررسی شود و سپس به راهکارهای جهت مواجهه و درمان پرخاشگری، پرداخته شود.

کلمات کلیدی: پرخاشگری، خشونت، پیشگیری، درمان

مقدمه

امروزه اگر چه به دلایل فرهنگی، خشونت فیزیکی کمتر از گذشته به چشم می خورد، اما خشونت های روانی - کلامی همواره در ساختار فرهنگی جامعه پنهان مانده است و قربانیان زیادی میگیرد (محمدی، ۱۳۸۵، ۵۶). خشونت کلامی در درون خانواده ها و در موقعیتهای شغلی یا آموزشی، در میان دانش آموزان و حتی در میان دوستان دیده می شود و موجب بروز روابط خصومت آمیز بین شخصی می گردد. از همین روست که پیامبر اکرم (ص) میفرماید: زبان از عجائب صنع است، هر چند که جرمش کوچک است، اما طاعت و جرمش بزرگ است، زیرا ایمان و کفر جز با شهادت آن معلوم نمی شود و به چیزی از امور دو جهان جز به دلالت و راهنمایی آن نمی توان راه یافت (شعبه الحرائی، ۱۳۵۴، ۷۹). خداوند در قرآن مجید در آیه ۱۱۳ سوره نساء می فرماید: «لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَن أَمَرَ بَصَدْقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ». نظر به اینکه خشونت کلامی به هر رفتاری دلالت دارد که بتواند موجب وهن حیثیت کسی در نظر افراد جامعه شود، از این رو این عمل نه تنها از نظر حقوقی، بلکه از نظر